MICKIES KRÖNIKA

Mickie Gustafson är legitimerad humanpsykolog och har specialiserat sig på relationen mellan hund och människa. Hon har arbetat med hundägarutbildning i över 35 år och driver utbildningsföretaget **Karisma** www.karisma-utbildning.se.

OBS! Eventuella personer eller hundar på bild har inget samband med artikelinnehållet.

Pengar styr OCH FEL VAL KAN BLI dyrt

Information är lättillgänglig och vi kan inhämta nästan hur mycket som helst utan större ansträngning (även inom sådant som har med hund att göra). Men i takt med att antalet utövare av olika hundyrken (eller antal ”hundtitulaturer”) har ökat, verkar motivationen att granska och ifrågasätta ha minskat!

Det kan säkert bero på att det blir allt svårare att gallra och välja ju större informationsflödet är. Men det kan kanske också bero på att man utgår från att alla ”hundmänniskor” har samma kompetens och kunskap!

Från skepticism till…

För mig, som under mina första (tjugo) år mötte ett återkommande ifrågasättande och stor misstänksamhet kring att ha hundägarutbildning som yrke, är det nästan hisnande att se hur pendeln har svängt åt rakt motsatt håll. Och jag måste erkänna, att lika förvånad som jag var då över det enorma ”motstånd” som fanns mot detta ”nya”, lika förvånad är jag över dagens okritiska och aningslösa förhållningssätt. För även om mycket har förändrats (kanske framför allt vår beredvillighet att ta in nytt) och många duktiga och skickliga hundmänniskor har fått chansen att visa sina färdigheter, så betyder det inte självklart att alla (eller vem som helst) har samma kompetens!

Naiv eller kritiskt granskande?

Vad är det exempelvis som gör att man väljer att anlita en ”hundpsykolog” utan att ens ställa frågor som: *VAD ÄR EN hundpsykolog? VILKEN UTBILDNING LIGGER bakom denna titel? VAD HAR JAG som hundägare för garanti att den här personen kan just det han eller hon utger sig för att kunna?*

Vad är det som gör att en del hundägare troskyldigt placerar sin hund på ett hunddagis eller hundpensionat utan att ens ställa frågor som exempelvis: *VILKEN UTBILDNING HAR den eller de som förestår verksamheten? VILKEN IDEOLOGI OCH målsättning har de? VAD TYCKER JAG själv är viktigt för min hund och överensstämmer det ungefär med verksamhetens målsättning. HUR SER DET ut att fungera på det här hunddagiset eller pensionatet?*

Och vad är det som får människor att välja att utbilda sig till exempelvis ”hundpsykolog” eller hunddagis/ pensionatföreståndare utan att först ställa olika frågor och sedan se till att få tillfredsställande svar innan de ger sig på en lång och kanske kostsam utbildning?

Vem eller vad litar vi på?

En förklaring kan vara den (omedvetna) makt det vi ser i skrift eller på bild har över oss. Om vi ser något på TV eller läser något (i en tidning, bok, internet etc.) så är det helt enkelt ”sant”. Det här är inget vi tänker men det påverkar oss. Idag uttalar sig exempelvis kändisar och ger tips om hundträning, barnuppfostran, psykologi o.s.v. Och deras kanske enda kompetens är att de är kändisar! Och för många räcker det. Information från ett känt ansikte väger tungt!

En annan förklaring kan säkerligen vara den ”svenska ärligheten”. Eftersom vi lever i en kultur där ärlighet har hyllats och där det faktiskt (för inte så länge sedan) var ett lönande koncept att inte luras så lever det i mångt och mycket kvar i vår föreställning. Vi tror helt enkelt på vad människor säger (underbart men kanske inte alltid hållbart) utger sig någon för att ha viss kompetens eller viss utbildning, så är det väl så…

Glömmer att titta på vad man egentligen får

Även i hundsammanhang är det pengar som styr. Väljer man en utbildning eller att anlita någon så kan man helt enkelt låta ”billigast vinna”. Man glömmer kanske att titta på vad det egentligen är man får (eller inte får) för pengarna. Omvänt så finns det de som tar bra betalt utan att egentligen ha så mycket på fötterna. Det kan också vara ett ”säljande koncept” – för många är dyrt helt enkelt detsamma som bra! Vi människor ser ju olika på saker. Men vilket vi än väljer, billigt eller dyrt, så kan fel val i slutändan stå oss dyrt. Det kan visa sig att den utbildning vi valt inte ger oss de kunskaper vi behöver (och då måste vi skaffa mer). Eller så har den träning vi utsatt hunden för inte gett resultat (eller felaktiga resultat) vilket leder till att vi måste anlita någon annan. Nästa gång är vi troligtvis något mer försiktiga och noga i vårt val men vi måste likafullt betala än en gång. I värsta fall får hunden betala med sitt liv, antingen därför att vi själva faktiskt inte orkar eller vågar fortsätta eller därför att hunden under träningens gång blivit så pass mycket sämre (för att den vi anlitat inte haft den kunskap som behövts)!

FOTO: MICKIE GUSTAFSSON

Utbildningar är olika – även när det gäller hund

Om vi gör medvetna val eller inte styrs naturligtvis av hur medvetna eller kunniga vi själva är. Ganska ofta får jag höra kommentaren: varför har ingen berättat detta tidigare? Man utgår förmodligen från att all form av hundägarutbildning är likadan och att alla har samma bakgrund och utbildning. Men när det gäller hundkurser finns en mängd olika aktörer med skilda erfarenheter och utbildning. Därför kan hundkurser, inlärningsmetoder, utbildningar skilja sig en hel del. Så att utgå från att alla former av hundaktiviteter eller hundägarutbildningar är likadana är väl ungefär som att tro att kvarterskrogar, Sj:s restaurangvagnar eller franska gourmetrestauranger serverar samma sorts mat.

Hur viktig är hunden?

Naturligtvis påverkas våra val även av hur viktig vi egentligen tycker att hunden är. Det är förstås en samvetsfråga och nästan alla hundägare måste väl hålla med om att hunden är viktig. Frågan är fortfarande HUR viktig? (Och i viss mån också om hur mycket tid och pengar vi har). Låt mig nogsamt poängtera att många varken behöver eller vill veta mer än de redan vet, för dem fungerar det utmärkt ändå. Det jag vill belysa här är när man aktivt söker utbildning, rådgivning etc. och betalar för densamma. Då kan sådana val (medvetet eller omedvetet) styras av hur viktig – eller komplicerad man anser en hund vara. För den som ser hunden som en instinktstyrd och tämligen enkel varelse räcker det kanske att anlita någon som vet hur hundar ska tränas att utföra rätt beteende på kommando. Ser man däremot hunden som mer komplex då förstår man att det kan krävas mer av den vi anlitar.

Tänk efter – före

Även om vi sällan kan göra en fullständig och korrekt bedömning av den utbildning vi ska gå så underlättar det naturligtvis ju mer ”pålästa” vi själva är. Det innebär inte att man måste vara ”expert” (då behöver man inte utbildningen). Men förutsättningarna att göra rätt val och att få ut mest av utbildningen ökar för den som tar sig tid att skaffa information, jämföra, fundera och själv tänka ut vad man tror sig ha för förväntningar. Om man dessutom tycker att ämnet hund är roligt och intressant så kan ju just informationsinhämtandet och jämförandet bli en ganska rolig och intressant sysselsättning.

Och man lär sig mycket på vägen!